

Principele Bulgariei și regele Carol.

Cu privilegiul vizitei Bulgariei la Sinaia, „Pester Lloyd“, ziarul guvernului unguresc, scrie un articol de fond, plin de laudă pentru regele Carol și România, pe care îi dă ca pildă prințului Ferdinand și Bulgariei. Iată pe scurt cuprinsul acestui articol:

Mai întâi „P. Lloyd“ amintesc de faimele, după care prințul Ferdinand al Bulgariei ar fi umblat prin Europa să-și câștige coroana de rege. De aceea, dăce, a luat cu sine pe șeful cabinetului său, Stoilov, și pște a avut de gând ca la întorcerea sa în Sofia să arate vecinului său în București cu mândrie și bucurie ce a dobândit. Intr'aceea se vede, că prințului bulgar nu i-a mers tôte după dorință; multe porți unde a vrut să bată i-au rămas închise, și așa s'a întors cam desamăgit.

În Sinaia, continuă „P. Lloyd“, prințul Ferdinand va avea ocaziunea a vedea o corună regală a studiu un rege modern, care cu o figură bărbătescă din crescut până 'n tâlpi, purtată de curaj personal și de un simț de datorie plin de abnegare, și-a câștigat iubirea și venerațiunea supușilor săi...

...Regele Carol și-a eluptat în fruntea poporului său, cu tôte vitregitățile timpului, independența țerei sale; ca monarch și ca om, el a pășit peste tot pe cărarea bărbatului credincios și adevărat; el și-a luat corună regală din botetul de foc înaintea Plevnei, căci coronele arare-ori șed bine și tare, decât au fost făurite numai în antichambre-uri seu buduare. Ceea-ce pște un spirit luminat și expert, ceea ce pște un om cu principii tari pe al căruiă cuvânt bărbătesc te poți răzima, ceea ce pște modestia și nobleța inimii pe tronul regal — tôte acestea le va puté studia principele Ferdinand în Sinaia și București, și apoi le va putea folosi pentru binele poporului său. Intr'o țără, în care fabricanții de regi și patrioții se delătură în mod tot atât de barbar, ca și fete sérace cădute (prin asasinat); intr'o țără, unde favoriții se pot ridica fără șială peste lege și la morală apelowă numai atunci, când e vorba ca alții să se țină de ea intr'o astfel de țără, ar putea s'aducă cele mai bune fructe, contemplările ce le va face prințul Ferdinand tocmăi acuma în România.

Decă visita prințului bulgar are o astfel de intențiune, atunci scopul ei laudabil pște fi ajuns. Despre politică, fără de aceea nu va putea fi vorba între cei 2 monarchi, căci pentru acesta, prințul Ferdinand n'ar putea răspunde nici înaintea reprezentantului Rusiei în București, Fonton, nici înaintea aceluia din Sofia, Bachmetieff.

„Pester Lloyd“ spune apoi că de vre-o 2 ani — cam de pe vremea uciderii lui

Stambulov — Românii nu drea trăsese bine cu Bulgarii, cari au dus la cale în Dobrogea, o agitație iredentistă, susținând că ei nu pot renunța la această țărșoră ce s'a dat României prin tractatul de Berlin. Când a izbucnit războiul Grecilor cu Turcii, comitetele revoluționare din Bulgaria făceau mare șgomot, făceau planuri, cum să arunce în aer podul de peste Dunăre, și cum să cucerească Dobrogea. Ministrul român de domenii, Stolojan, le-a dat o lecție Bulgarilor într'un discurs ținut acum două luni în Constanța, imputându-le nerecunoștința față cu România, și declarând pe față, că Regele Carol e gata de a apăra provincia Dobrogea câștigată cinstit în războiu, cu sabia în mână. Foile bulgare, chiar și cele oficiose, au făcut nu puțin gălăgia din cauza acesta. Numai după bătaia ce-au căpătat'o Grecii, și-au venit în fire politiciii din Sofia. Dér raporturile dintre România și Bulgaria au rămas tot așa de reci ea și mai înainte.

În fine, dăce fôia din Pesta, că prințul Ferdinand pște să încerce în Sinaia a convinge pe bărbății de stat ai României despre lealitatea și iubirea de pace a Bulgarilor. Mai crede posibil, că prințul bulgar, ca un ante-luptător slavo fil al confederațiunii balcanice, va căuta să convingă pe regele Carol despre aceea cât de escelentă e politica esternă a Bulgariei.

Cu tôte astea însă „P. Lloyd“ abia crede că călătoria prințului bulgar la Sinaia va avea un rezultat politic. Prințul Ferdinand însă, pște să fiă pe deplin mulțumit cu visita sa, căci de sigur 'i-se va vorbi sincer în Sinaia, acolo el va întâlni și pe un monarch, care nu numai că are exteriorul unui rege și este un rege în puterea însușirilor exceleente ale spiritului și ale inimii sale, care este mândru a fi Român, căruiă țără are să-i mulțămese o dezvoltare progresivă de 30 de ani, și căruiă îi revine o distincție și bine meritată pozițiune, atât ca caracter cât și ca talent nu numai în România, ci și între monarchii Europei, pozițiune care ar trebui să servescă de pildă vrednică de imitat principilor din Balcani.

SCRIRILE DILEI.

— 26 Iulie.

Spitale și poliția de stat. Una dintre foile semi-oficiiale unguresci vestesce, că în ministeriul unguresc de interne s'au făurit éráși două proiecte de legi, cari se vor prezenta dietei la tómnă. Unul dintre aceste proiecte are de scop, ca cestiunea îngrijirii bolnavilor, adecă întreținerea spitalelor, a medicilor de cerc etc., s'o i-a statul asupra sa. Prin asta, cum se vede, se va lua încă o părțioică bună din autonomia comitatelor, căci medicii de cerc nu vor mai fi aleși, ci vor fi numiți de-adeptul din partea guvernului. Al doilea proiect de lege privesc trecerea poliției în mâinile statului.

Acosta este a se înțelege însă de-oamdată numai despre poliția dela orașe. Prin acest proiect de lege încă se va lua o parte foarte însemnată din autonomia orașelor, căci funcționarii polițienesci nu vor mai fi aleși, ci numiți de-adeptul din partea guvernului. Cu alte cuvinte: guvernul tinde să se facă stăpân peste tôte, ca astfel mai ușor să-și pôte căpăta uneltele sale de maghiarizare.

Nou președinte al „Kulturregylet“-ului ardelenesc, în locul răposatului Bethlen Gabor, după cum spune o fôia ungurescă, probabil că va fi ales contele Bethlen Andras, fostul ministru de agricultură.

Alegerea de vice-notar și tutor orfanal pentru cercul Scoreiului s'a săvârșit în 24 Iulie n. o. Despre rezultatul alegerii ni-se știe: Românii s'au purtat bine la alegere. Candidatul Ioan Ilie, fost până acum vice-notar substituit a întrunit tôte voturile alegătorilor din cele trei comune ale cercului, pe când contra-candidatul său, Zoltan Samu, n'a întrunit nici un vot. D-l Ioan Ilie a dovedit, că pôte la inimă interesele poporului, din care cauză acesta l'a și sprijinit.

Térgurile dela Baia de Criș, cari până acum se țineau în 2 Ianuarie, 8 Iulie, 20 Novembre și 7 Decembrie, de aci înainte se vor ține în tot-deuna în Mergurea a treia a lunii lui Martie, Iunie, Septembrie și Decembrie st. n.

Congresul de pace în Bruxella s'a întrunit. Precum am mai anunțat delegații grupului parlamentar român vor propune ca în anul viitor congresul interparlamentar de pace să se țină la București. „Pester Lloyd“ adă, că delegații unguresci nu se vor opune acestei propunerii. Mare generositate!

Revărsări de ape. În săptămâna trecută, precum șcim, s'au întâmplat în Austria revărsări de ape, cum de multă vreme nu s'au mai pomenit. Dudașea și alte multe riuri au eșit din alvia, au rupt poduri, au dărâmat case, comunicațiunea pe căile ferate a fost împedecată în foarte mare parte, șate întregi au fost nimioite și s'au prăpădit și multe vieți omenești. În același timp au bătuit și în multe părți ale Ungariei furtune mari cu grindină și ploii torențiale, cari au pricinuit pagube îngroșitoare. De câte-va zile Dunărea a început să scadă în Austria, dér apele cele mari au sosit acum în Ungaria. La Poju Dunărea creșce mereu și amenință orașul cu nimioire. Câmpul este acoperit cu apă și tôte partea comitatului Poju, ce se află în apropierea Dunărei, a suferit mari pagube prin esundări. În părțile Scrigoniului și în tot percursorul Dunărei dela Poju până la Budapesta, Dunărea a eșit din alvii, causând pagube, ce nu se pot calcula. Din unele comune locuitorii toți au fugit. Comuna Szögy de lângă Győr: a fost cu totul nimioită, rămânând numai două case nedărâmate. Mari esundări au fost și în Rusia și

alte țări, ceea ce încă a contribuit și va contribui la urcarea prețurilor bucatelor, mai ales a grânelor, cari aprôpe pretutindenea au fost anul acesta foarte slabe. Cu-ouruzul însă, atât la noi cât și în România, e frumos și promițtor.

Cas de mörte. Dela Doboli inferior primim trista știre, că soția d-lui paroch de-acolo Nicolae Puianu, în urma unei bóle care a durat numai 5 zile, a răposat adă diminșă. Vrednică și tinera preotésă s'a bucurat de simpatia tuturor, cari au cucurat de o dămnășă s'o odihnescă în pace și să mângăie pe mult întristatul ei șot!

Congres internațional de advocați. În 1 August a. o. s'a deschis primul congres internațional de advocați, conchiemat de către reuniunea advocaților belgiani. Scopul acestui congres este de a întemeia o uniune a advocaților, care să fiă lăpătată în tôte lumea și care să asigure scutul dreptului în țări străine, cu deosebire privitor la reprezentarea șraacilor. Din 22 țări ale Europei au sosit reprezentanți. Ședința s'a deschis de către ministrul de justiția belgian. La acest congres Ungaria e reprezentată, Austria însă nu.

Pentru esoposiția din Paris, ce se va ține la 1900, un consorțiu de Români din România a făcut o combinațiune, cu ajutorul căreia cei ce vor să meargă la Paris, bogat și șarac, să pôte visita esoposiția. Cei de clasa 1 vor trebui să depeș lunar câte 1 leu 50 bani, ér cei de clasa 2 câte 1 leu; această sumă creșce în progresie aritmetică, începând cu 1 August v. anul acesta; sumele acumulate nu vor trece în cea din urmă luna decât la maximum de 43 lei pentru cei de clasa 1, și 29 lei pentru cei de clasa 2. În schimb contribuții vor ave: călătoria (dus și întors) la Paris, întreținerea pe șase zile și intrarea la esoposiția, unde vor fi călădușiți de persoane cunos-cătoare.

Agenție Severu rógă pe toți amicii de principii, pe toți Onorabilii protopopi și directori la institute de cultură și bănci românesci, ca venind peste 20 zile la Mediaș să aducă cu sine banii seu broșurele, ce le-a trimis din „Răspunsul la Cartea neagră“ ca să nu fiă nevoit a mai plăti și retrimiterii lor la postă. — Cu tôte știma: Aatorul „Răspunsului“.

Doi Bulgari, Kazakoff și Petroff, cari se dau drept țiarști bulgari, și cari împărțiau la Sinaia broșuri necuviințioșe, au fost opriți de poliție de a se apropia de castelul Peleş. Petroff a cerut colonelului Marcoff 250 lei dăcând, că nu are cu ce se întorce în Bulgaria. Poliția a luat măsurile cuvenite.

Cununiă. D-l George R. Loga și d-na Maria Popovici se vor cununa mâne, în 8 August n., în biserică S-tei Treimi de pe Tocile (Brașov). — Dorim fericioire tinerei părechii!

departe și îngreunat cu familiă numărôșă și-i preot vėduv și el. Socrii încă erau sub glia verde, departe, colo sub munți. Nisce cumnați, ce aveam, ómenii simpli, în loc să vină să mă mângăie și să mă ajutore, veniră la vre-o două săptămâni după înmormentarea șotului meu de cerură parte din cele rămase după el.

„Șcii, că era să plesnesc de necaz, nu alta, când vedeam atâta nerușinare și prostiă. Să ceră ei parte după frate-s'o, când mă vedeam vėduv și cu patru copile mici! Las' că nu li-am dat nimic, dér de grôză mă bolnăvii, încât nu mult a lipsit până a căde la pat de necaz.

„Se ceruse șotul meu, fiă iertat, în câteva rënduri, să-l strămute în ceva parochiă mai bunișoră, dér cei mai mari îl mângăiară cum șciu ei: „Ți-a veni rëndul, fiule, vom grijii noi de tine... Și tot acolo ne lășară, că nici eu, nici șotul meu nu aveam pe nimeni la Consistor.

„Înainte cu un an de mörtea bărbatului meu, se făcú de vėndare o moșioră a unui nobil scăpătat. Ómenii dela noi ar fi cumpărat'o bucuroși de pășunat, că era mări-cică, de vre-o 200 de jugere și toți la olaltă ar fi făcut ei ce-ar fi făcut și ar fi plătit'o, dér tănjanu pentru grădina și casa ce se țineau de moșia aceea. „Ce să facem noi cu ele? Că sunt nepotrivate pentru țărani, casa e prea mare, cu prea multe odăi, e de zid și susă, cu trepte multe; grădina e bună de bună și-i mare, dér cum să o împărțim?“

„Așa, din cauza grădinei și a casei tãmândau ómenii vremea, nu se puteau hotări. Atunci mă vorbli cu șotul meu așa: Hai să ținem noi casa cu grădina și cu ce mai e pe grădină! — Și intră și șotul meu în vorbă cu ómenii și hotărîră, că casa cu grădina boerescă să o ținem noi și să punem pentru ele 800 fl., dér cu legătură, că de ne-or stră-

muta de-acolo, ei să-o răscumpere dela noi pe sėma bisericii cu o miă fl. Ómenii făcură cinci-spre-dece mii și 200 fl., ér noi făcurăm 800 fl. și intabularăm casa aceea cu grădina pe noi. Atunci, domnule, ne-am ciongolit de n'am rămas mai cu nimic. Am vėndut iepele și mánzii cu căruță cu tot; am vėndut oițele și vacile cu viței cu tot și numai cu o junincă ne-am lăsat, dér eram veseți, că aveam și noi ceva, ce să putem dăce, că-i al nostru.

„Ne și mutarăm în casa noastră și cea parochială o dădurăm de școlă, ér biserică ne da, drag Dómne, 20 fl. pe an. În casa noastră a murit șotul meu, dér din acea casă nime n'a avut drept să mă scótă și după ce veni alt preot, că era a noastră: a mea și a copilelor mele. Nu-i vorbă, cercat'au și cu buna și cu rėul ómenii, dér mai tare următorul bărbatului meu să mă facă să primesc miia de floreni și să iau lumea 'n cap, dér eu nu mă învoii

odată cu capul. Casa-i a mea — dăceam eu, — și din ea nu es până m'or scóte cu piciorle înainte, cum au scos și pe bărbatul meu.

„Atâta și aveam, dér norocul meu, că o aveam, că alt-cum ce amarul m'asfi fi știut face cu patru copile mici? Unde m'asfi fi știut duce?

„Dér veni greul traiului. În anul de vėduvie imi dădură din parochiă ce mi-se cuvine, dér de aci incolo bateți capul, muiere!

„Din grădină adunam pόμε, legume și cucuruz cât imi era destul peste tot anul. Dér pe lângă acestea câte mai trebuesc? Vacă cu lapte aveam, de avut și o grijam ca ochii din cap. Și aveam și vre-o sută de gășce. Norocóșă la gășce am fost de când sunt, și sunt și în ziua de astăzi. Iernam câte 10 gășce și un gânsac. Primăvara pe tôte le puneam la clocit și aveam câte 150—200 de pui.

„Peste vară purtam pe una din

Epileptic căzut în cuțit. Măcelarul Ion Dumitru din heta Ghica (București), suferă de mai mult timp de epilepsie; de pe urma acestei boli a avut de suferit o mulțime de neajunsuri, însă nici unul n'a fost așa grav ca acela de ieri. Era, tocmai când umbra cu cuțitul să taie niște carne, a simțit o-l apucă o amețelă și prevădând, ca o să aibă un atac nou, a vrut să se agățe de ceva, însă atacul nu i-a dat vreme și cum avea cuțitul în mână, l'a strins convulsiv și a căzut într'ensul. Rana ce s'a făcut măcelarului e așa de gravă, că nevroscitul a trebuit transportat imediat la spitalul Brâncovenesc unde i-s'au dat toate îngrijirile. Rana este în partea dreaptă a corpului și e profundă.

Bărbier între lei. Un bărbier din Savona (Italia) a făcut dămile trecute o prinsore de 20,000 lire, că va rade barba imblânzitorului de animale Giacomeli în cușca leilor. Indrăznețul bărbier a câștigat rămășagul; a ras barba imblânzitorului în 2 și jum. minute. Publicul, care privea cu grădă scena, a făcut la urmă ovațiuni furtunoase leventului bărbier.

Concert. Musica orașenească va concerta mâine, Duminică în 8 August n., în gradina oțelului „Pomul verde“. Inceputul la 8 ore seara.

Principele Bulgariei la Sinaia.

Mercuri seara, după sosirea principele Bulgariei la Sinaia, a fost prânzul de gală dat în onoarea Suveranului ōspe. La prânz au luat parte A. S. R. Principele Bulgariei, MM. LL. Regele și Regina, A. S. R. Prințesa Maria, d-nii Stoilov, prim ministru de război bulgar, general Berendei, colonel Maroff, maior Meteff, Miniciovici, agentul bulgar din București, A. Ghica-Brugadiru, general Viădescu, general Filat, general Comăneanu, colonel Pribonau, Manu, Fresan, Georgescu, ministru, Angel Sangny, etc., în total 38 persoane.

Principele Bulgariei era în ospul mesei și în fața M. S. Reginei. Suverana României avea la dreapta pe Prințesa Maria și la stânga pe Stoilov. M. S. Regele era la dreapta principele Bulgariei. Musica regimentului 4 de roșiori a cântat în tot timpul mesei.

Aprupe de sfârșitul prânzului, M. S. Regele Carol a închinat un toast care, — dize „Timpul“ — se poate resuma în termeni următori:

„Sunt fericit a saluta în Castelul Peleş pe al doilea principe al Bulgariei, care face vizită Curții din România pe timpul domniei Mele. și sunt fericit a constata legăturile de prietenie și istorice, care unesc cele două popore vecine, legături întărite încă prin recente evenimente petrecute în Balcani.

„Am încredere în înțelepciunea poporu-

lui Bulgar, căruia i urez o prosperitate crescândă în mijlocul păcii. Beau în sănătatea acestui popor prieten și a principe-lui său“.

A. S. R. principele Ferdinand a răspuns tot în franțuzesc; după versiunea răspândită la Sinaia, toastul Suveranului Bulgariei se poate resuma astfel:

„Mă sunt fericit, că mă gădesc în Castelul Peleş și mulțumesc Majestății Sale de cuvintele măgulitoare și de primirea efec-tuoasă.

„Poporul bulgar a fost tot deuna legat de poporul român față de care e recunos-cător.

„Beau în sănătatea Majestăților Lor Regele și Regina și a întregii familii Regale precum și pentru prosperitatea și mări-rirea României“.

După prânz s'a ținut cerc în saloanele palatului. Cercul s'a sfârșit pe la orele 12 și jum. noaptea.

Joi, Principele Ferdinand a vizitat pe la orele 11, pe A. S. R. principele Ferdinand de România, în castelul Foișor. MM. LL. Regele și Regina și A. S. R. prințesa Maria au însoțit pe A. S. R. principele Ferdinand al Bulgariei în această vizită.

Pe la orele 3 după amiază, M. S. Regele și A. S. R. principele Bulgariei, s'au urcat într'un postalion și s'au dus în preumblare până la Bușteni.

Suita principelui Bulgariei și demnitarilor Statului Român urmau în alte trăsuri, postalionul Suveranului și al Inaltului său ōspe.

Atât principele Ferdinand cât și suita principelui au rămas foarte încântați de frumșetea pozițiilor.

La Bușteni Suveranii s'au dus, însoțiți de suite, la frumoasa biserică de piatră unde s'a oficiat un *Te-Deum*.

Dela biserică, Suveranul și Inaltul ōspe, cu suitele Lor, au vizitat școala din Bușteni, care e prea frumoasă și inzestrată cu toate cele necesare pentru educația copiilor.

Corul copiilor a intonat un imn și alte cântece, cari au uimit pe totă lumea de modul perfect cu care au fost executate.

Directorul școlii, d-l Mateescu, a ținut apoi un discurs în franțuzesc, ascultat cu cea mai mare atențiune.

De aci, Suveranii, însoțiți de suite s'au dus la școala de tâmplărie unde admirară lucrările făcute de elevi și de acolo la fabrica de hârtie.

Suveranii s'au întors apoi la Sinaia, unde s'au preumblat puțin prin oraș.

Intors la Castelul Peleş, Suveranul Bulgariei a primit o delegațiune din partea coloniei bulgare din Capitală.

După prânzul intim, a urmat repre-

sentăția teatrală, la care a asistat corpul diplomatic cu dămile, ministri cu dămile, generalii și numeroși invitați.

Castelul Peleş era întreg splendid iluminat cu lumină electrică și făcea cel mai frumos efect în verdeta și umbra munților.

S'a jucat piesa „O furtună într'un pahar cu apă“, de către diletanți. D-l Dallorzo a executat câte-va bucăți executate pe violoncel.

Vineri, principele Ferdinand a părăsit Sinaia la orele 10 dim., și a plecat c'un tren special, care a ajuns la Giurgiu la orele 2 și 15 o. m.

La Giurgiu trupele au făcut onorurile militare.

Principele Ferdinand s'a îmbarcat pe vaporul bulgar „Simeon-Voliki“ și a fost condus până la Ruscio de mai multe vase ale flotei române și de vase de pasageri.

Esamene la sate.

SURDUCUL MIC, Iulie 1897.

În 9 Iunie s'a ținut esamenul la școala noastră din Surducul mic sub conducerea inspectorului districtual însoțit de comisarul de esamene. Invetător de mai mulți ani în această comună e d-l George Petrovicu. Prezenți la esamen 30 elevi împărțiți în trei clase. Probele caligrafice au fost scrise pe libele și fiă-care din elevi a scris piese deosebite în loc de una, pe care invetătorul ar fi trebuit să o scrie pe tablă, ca să vadă ei că linia, ce merge în sus, trebuie trasă subțire, cea pe care o tragem în jos are să fiă grădă etc. Am observat, că un elev a scris și cu u la urmă. Scrisorile au fost scrise rău, ba unul a scris chiar cu cerusa. Pe viitor rog pe d-l invetător să fiă cu mai multă considerare asupra obiectului acestuia. Protocol de clasificățiune, precum și ocupațiunile domestice d'asemenea n'au fost. La esamen au participat o parte din membrii comitetului parochial în frunte cu parochul lor, d-l Nic. Brendău.

Esamenul se începe cu religiunea, din care s'au întrebat rugăciunile: „Tatăl nostru“, „Născătoare“, „Credeul“ etc., ér din istoria biblică despre feciōra Maria—nascerea, tăierea împrejur și botezul Domnului Isus Christos, precum și despre patimile lui. Constat cu bucurie, că religiunea s'a propus cât se poate de bine și după totă regula. Și această s'a putut vedea atât din întrebările invetătorului, cât și din răspunsurile elevilor. A căutat cât numai se poate să facă din elevii săi copii și mai târziu ómeni cu frica lui Dumnezeu. Deosebit de mulți alți invetători, dănsul prin unele întrebări caută așa dăcând să pregătască pe elev, la ce are să răspundă, — și rugăciunile pe cari elevul e dator a-le învăța d'arostul spre a se folosi de ele în viața sa a căutat a-le explica conform gradului de dezvoltare al lui. Dănsul n'a făcut ca mulți

alții: — și tu „Tatăl nostru“, tu „Născătoare“ — tu „Credeul“ etc., ci dănsul întrebă: „Când ne rugăm lui Dumnezeu cum dăcem? Răspuns: „Tatăl nostru“. Pentru ce-l numim „Tatăl nostru?“ — pentru-că el e tatăl tuturor, el a făcut lumea și pe noi, el ne îngrijesce și ne susține. — Și numai după aceea a urmat recitarea rugăciunii.

Când a voit să se introducă în credeu a întrebat: „În cine suntem datorți a crede noi?“ — „Cred într'unul Dumnezeu“ etc. După ce a recitat din „Credeul“ pân' la „vedutelor tuturor și nevădutelor“ — a pus altă întrebare: în cine mai trebuie să credem? — Și într'unul Domn Is. Chr. etc. Din a treia încheiătură a intrat apoi la istoria biblică despre St. feciōra Maria, pruncia ei și nascerea lui Is. Chr. etc. și așa mai departe cu celelalte în mod natural și cu cuvintele elevilor. Numai așa are înțeles tractarea religiunii. Numai așa purcând ne ajungem scopul a face din elevii noștri creștini buni, adeverați, luminați și ómeni de ómenia.

Urmază limba maternă. „Copii, abecedarele și legendarele afară! Unu, doi, trei! — și ca la comandă le scot afară pe bănoși și până când se esamina o clasă, pe celelalte 2 clase le-a ocupat în taină cu cetirea pieselor 31 și 55. Incepătorii cetesc din abecedarul de Petri. Ceteau binisor și intonau tare. Numai analisisarea, adică compunerea și descompunerea propozițiilor în părțile constitutive — adică în cuvinte, a cuvintelor în silabe etc. și viceversa — n'a mers bine. Bine a mers cetitul și cu a 2-a și a 3-a clasă. Pe cât de bine a mers cetirea, pe atât de rău a mers din gramatică. Am constatat, că cu gramatica d-l invetător nu și-a bătut prea mult capul. Ceea ce a negles însă din gramatică, a făcut din destul din comput, din care s'a esaminat cu incepătorii până la 10, cu anul al 2-lea până la 100 și cu clasa a III până la mii. Atât incepătorii, cât și cei din clasa a 2-a și a treia au dat răspunsuri bune și nu numai unul, ci toți.

D-l invetător și-a dat totă silința d'a propune computul așa, precum trebuie. De aici și rezultatul cel bun, ce l'a dovedit cu elevii în comput. După ce s'a dat exemplul, se mai repeta odată și după aceea urma rezolvarea mai întâiu în cap și apoi în scris la tablă. Bine s'a rezolvat și făcut în cap și în scris tema: o muere are 6 părechii de pui, și pe totă părechia capătă 46 cr. Cât va trebui să capete ea pe 6 părechii? Această temă a fost rezolvată din partea unui elev din clasa a II-a. După ce a repetat tema, dize: „Decă pe o părechie capătă 46 cr. pe 2 părechii va capăta de 2×46, pe trei de 3×46... pe 6 va capăta de 6×46; de 6×40 în cap fac 240; de 6×6 fac 36. — 240+36=276 — de cr. Căți florini? 2 fl. 76 cr. Tot așa de bine s'a rezolvat și tema: „Tatăl tēu are 668 de pruni de sădit pe 12 rânduri; cât se vin într'un rând?“

copile tot la ele pe cele ogoră și mai pe lângă lacuri, ér tōmna le vindeam: totă gâsca cu 1 fl. și mai bine. Atunci cumpăram grău să am pe tot anul, cumpăram tot ce trebuia pentru casă un an de zile, că sciam, că eu numai odată în an am bani, când vënd gâsce. Ba, după ce-mi crescură copilele, țineam și câte două-șeci de gâsce mari peste iernă, ér primăvara aveam câte 300 de pui, și mai mulți de altă-dată. Adunam pene să fac fetelor perini pe când s'or mărita; pe fiă-care fată o purtam câte 2 ani la școlă la oraș tot din venitul gâscelor și casa mea era sătulă și îmbrăcată.

„Ba a venit vremea, de fetița cea mai mare fū de măritat. O făcui preotésă și din banii de pe gâsce o îndestrai cu două vaci și cu car și cu plug. Pe a doua fată o făcui notărășită. Ei încă-i cumpăraii pe banii de pe gâsce vacă cu vișel, și unele-altele, ce trebuiesc la o fată când se mărită. Pe a treia fată o

făcui preotésă la noi în sat. Gine-rele meu e feciorul bocotanului dela noi. El cu tată-s' o s'au vorbit, că casa cu grădina să le rămână lor și să întorcă la fiă-care din fetele mele, după mōrtea mea, câte 500 fl.

„Ginerele acesta șede cu mine. Pe fata cea mai mică o mărit acum, o fac dōmnă mare, o mărit după un subjude la judecătoria din Clușiu. Am și purtat'o la școlă, de — se fi fost fecior — acum ar intra în teologie. Acum merg la Clușiu în afacerile ospetului, dér de sciam că așa vânt proclēt m'a apuca pe cale stam până mâne-poinmâne“. Mult m'am mirat de cele ce mi-a spus domniaei, dér după ce își gătă povestea, numai atăta putui dize: „Multe sunt căile, pe care ajută Dumnezeu pe om, numai să le urmeze cu credință și răbdare!“

Atunci trenul se oprī și noi ne despărțirăm. — De câte-ori imi aduc aminte de acea vrednică preotésă, tot-déuna dize: „Ce muere harnică!“

Ión Pop Reteganul.

Peatra grăitoare.

Colo, colo 'n depărtare,
Pe cel munte 'nalt și mare,
Se zăresce-o arătare.
E o stâncă îndesată
Pân' la ceruri ridicată,
Pălită de mândrul sōre,
Cu numele „Grăitoare“.
Acolo, precum se spune,
Mai de mult, în vremi mai bune,
Se 'ntindea un lac plăcut,
Cristalin, drag și tăcut,
Cu trei margini smălțuite
Și frumos împodobite
Cu petrice frumusele,
Diamante 'n șirurile
Și cu fund tras în granit
Argințit și aurit.
Din acest loc când și când
Precum s'aude dăcând:
In căruță de mărgele,
Trasă de opt rândunele,
Eșia Dina dănelor,
In ținutul munților,
Intre coruri de feciōre

Dine mândre 'ncântătoare.
Tōte 'n aur și mătasă
Chiar ca scumpa lor crăiasă,
Strălucind ca de minune,
Căci, de-i drept ce lumea spune,
De trei ori în răsărit
Sōrele 'n loc s'a oprit
După ele de-a privit!
Sus în munți ele pe jos,
Sub un baldachin frumos,
Ce era tras în mătasă,
Conduceau dīna crăiasă
Sus din deal în jos spre vale,
Printre flori ce'n a lor cale
Respirau frumos partum
Cât ținea al Dinei drum,
Ér din tufele plăcute
Paserile pe 'ntrecute
Inaintea lor sbureau
Și de tot frumos cântau.
Și cum nu, când ca și-o flōre
Era ea de 'ncântătoare,
In trup dreptă ca lumina
Mai sylphidă ca albina,
Ér din umblet mai ușoră
Decât paserea când sbōră.

După comput s'a examinat din geografă despre strade, despre comună și cerc — cu cei din clasa a 2-a, ér cu cei din clasa a III despre comitatul Caraș-Severin și despre Ungaria peste tot. Răspunsurile și aici au fost bune. Dela geografă s'a trecut apoi la istoria, din care s'au examinat cei din clasa a III-a despre principatele române, cari s'au format după căderea imperiului Avarilor și cari au fost constituite sub principii la venirea Ungurilor. Răspuns bun.

După ce s'a mai examinat și din istoria naturală despre unele animale, și după ce s'au declamat mai multe poezii, s'a trecut la cântare. S'a cântat o cântare bisericăscă și una națională. Apoi prin cuvinte adevărat părintesci adresate elevilor și învățătorului din partea P. O. Dn. protopresbiter tractual, se încheie examenul. Cum vedem, rezultatul examenului a fost multămitor. Aceea ce a întrelăsat a face anul acesta, se sperăm, că va face anul viitor. Rog însă pe d-l învățător să mai lase din iuțelă și să se înarmeze cu armele răbdării; să se lase de unele expresii vătămătoare la adresa elevilor și atunci va deveni un harnic învățător, spre binele lui și al școlii. X.

Petrecerea din Betlean.

Betlean, (S.-Dobâca) 6 Aug. 1897.

Petrecerea, ce s'a ținut în Betlean de astă-dată în 25 Iulie n. c. în loc de 11 Iulie n. c. a avut un succes multămitor în toate privințele. Au luat parte numeroși oșpeți din depărtări mari, ca din: Blășiu, Cojoana, Rebrîșoara, Zagra, Romuli ș. a. Mulți din apropiere însă au lipsit, pöte împedecați fiind de împrejurări. Sunt sigur, că acei care au lipsit, după ce vor auzi cât a fost de animată petrecerea le va părea rău, că n'au participat și în viitor se vor pregăti de cu bună vreme pentru terminul de 11 Iulie, când de obicei se arangază petrecerea din Betlean.

Un lucru cu durere trebuie să constat: că adevărat din frumoasa oșună de domne și domnișore, foarte puține au reprezentat pe Românce adevărate, foarte puține au fost în costum național, încă și acelea numai după pauză!

Nu știu cum să-mi explic această ciudată aparițiune. Am auzit tineri de-ai noștri zicând, că „costumul a eșit din modă“. Am ris de-o afirmațiune ca aceasta. Costumul n'a eșit din modă, precum es sdrănțele de cartöne, costumul, döră e o haină originală românească. Când s'a îmbrăcat prima dată costumul de matrönele române, cred că nu mai există acea risipă de bani pe capul omului, ce se numește modă. Ađi când toate națiunile își prețuesc costumul lor național și se mândresc cu el orî unde în public, ba stau să-l impună cu sila și

altora; se pöte öre, ca pe femeile noastre să le gezeze a purta costumul național al nostru?

Înainte cu 3—4 ani la balurile române din Betlean strălucia sala de costume; acum însă abia am văzut în costum pe urmatorele domne și domnișore, ale căror nume le însir aci cu onöre. Anume: D-na Flora Hurducoia din Coșiocna, D-șorele: Eugenia Goron din Cusrióra, Valeria Grecu, din Rușu de sus, Lucreția Matei și Ludovica Murariu din Chirileșci, Ludovica și Maria Bezerița din Arpașteu și Valeria Grama din Siroára. Fiă-le spre laudă! Le rog însă, ca în viitor să nu pregete de loc începutul petrecerei a se presenta în costum.

Venitul materiei încă a fost foarte multămitor. Au intrat 127 fl. 88 cr., din cari substrăgându-se spesele arangării, au rămas venit curat 80 fl., care se va folosi spre scopul bisericeii și școlii.

Suprasolviri au incurs dela d-nii: Dr. Emil F. Negruțiu medic în Blășiu 5 fl. Dănilă Moldovan, Betlean 1 fl. Nicolae Tincu preot în Ghiorol 1 fl. Simeon Moldovan, inv. pensionat în Betlean 50 cr. Iuliu Moldovan, notar 60 cr. Dumitru Man, notar în Zagra 60 cr. Mihail Bancia preot în S.-Feliac 40 cr. Gavril Marțian preot Ganci 40 cr. Nic. Ișan în Betlean 40 cr. Bárányos N. 40 cr. Gyárfás Al. preot ref. în Betlean 60 cr. Mike L. 50 cr. Gál J. 50 cr. G. Isaiu în C. Cristur 20 cr. Ioan Deac preot în Ilișua 1 fl. I. Goron, protopop 10 cr.

D-l Stefan T. Munteanu farmacist în Dărăbanî (România) și D-nii: Misihănescu căpitan, Epureanu medic de plasă, Gheorghiu medic veterinar ș. a. au binevoit a ne trimite împreună suma de 11 fl. 88 cr. în bani de ai noștri. Această sumă am primit-o pe cale telegrafică dela D-l farmacist Munteanu.

Tuturor contribuitorilor și în special Domnilor de peste Carpați le exprimăm și pe calea acesta mulțămitele noastre cele mai cordiale, pentru sprijinul dat și interesul, ce-l arată față de noi și de cauza noastră sântă. I... D.....

Numai două „ciardaș“-uri! Un învățător din protopopiatul Coșiocnei ne scrie, că la petrecerea din Aiton, ce a fost arangiată din partea Reuniunii învățătorilor români gr. cat. din tractul Coșiocnei în 27 Iunie n., s'au jucat numai două „ciardaș“-uri. Ar dori deci ael învățător să facă lumea să credă, că arangiatorii acelei petreceri au fost la înălțimea chemării lor și că n'au meritat critica, ce li-s'a făcut în nr. 142 al fôiei noastre, deörece, öcöe „învățătorii nu s'au putut purta atât de provocator față de inteligența maghiară, care a sprijinit scopul reuniunii, încât să nu

permiță să se jöce și două „ciardaș“-uri! — Noi întrebăm pe învățătorul, care ni-a trimis această întrebare, deca a văzut, orî a auzit vre-odată, ca la o petrecere ungurească să se fi pus când-va în ordinea de dans și vre-un joc românesc? Și pentru ce öre Românii să fiă atât de slugarnici, ca petrecerile lor naționale să și-le impestrițeze cu jocuri străine de dragul unor öșpeți soviniști? — Pentru ca să nu se pörte „în mod provocator“ față ou străinii!

Auđi acolo! A nu juca „ciardaș“ însemnă a te purta în mod provocator față cu nisce öșpeți! Dér a invita pe Românii la o petrecere românească și a-i pune după aceea să jöce „ciardaș“-uri, nu însemnă öre a te purta „în mod provocator“ față de ei?

Deca d-nii arangiatorii ai petrecerei din Aiton nu s'au simțit în stare de a arangia o petrecere fără de „ciardaș“-uri, atunci nu trebuiau să dea petrecerei lor numirea de „petrecere românească“, ci să-i fi dis mai bine petrecere *patriotică internațională*. Atunci publicul român ar fi scuit din capul locului, la ce fel de petrecere este invitat și de sigur, că n'ar fi dat d-lor arangiatorii ocaziunea de a-l vătăma prin o asemenea „purtare provocătoare“ față de el.

Acestea le öicem și la adresa arangiatorilor petrecerei românești dela *Mureș-Bogata*, unde, precum am văzut publicându-se, încă s'au jucat „ciardaș“-uri.

Din Bucovina.

Districul Rădăuț, Iulie 1897.

Societatea cantorilor gr. or. din Bucovina e ca o flöre pălită de trăsnet. Noi cantorii gr. or. scim, cine a lovit așa de grozav în esistența ei: e însuși d-l Alexandru Julinschi. El a fost pentru densa aceea ce i țapul pentru varza și pepenii din grădină. Și de ce? Étă de ce: unde s'a mai pomenit vr'odată, ca o societate, precum e și ceea a noastră, să nu țină *adunări generale timp de 6 ani de öile!* Statutele spun, că adunarea generală să se țină odată pe an, ér cerënd necesitatea, și de mai multe-ori și că: comitetul să se alégă pe un an, ér ședințele lui să fiă lunare, orî și mai adese-ori, după trebuința. S'a făcut aceasta? Nu, nicidecum, cel puțin noi nu scim nimic despre aceasta.

Ce lucră deci societatea? Ce venituri are ea? Ce spese? Cine le face și pe ce se fac ele? Unde-s banii ei? Noi scim, că consistorul a dat societății de mai multe ori subvenții de câte 100 fl. pe an și că ea ar trebui, după părerea noastră, să aibă vr'ö 600 fl. în cassa ei. Unde-s florenii? Cine i-a mătrășit. D-le Julinschi?! Nu scii, că poți fi tras la răspundere din partea consistorului pentru călcarea în picioare a statutelor?

Unde-s acareturile societății? Cine le-a întrebunțat prin așa de mulți ani? Cine le-a stricat? Cine le-a învechit? Öre e bine, ca să se facă batjocură cu muncă străină?

De ce să n'avem noi filiale? De ce să n'avem bibliotecă și coruri bogate de cântăreți?

Societatea noastră a rămas cel puțin 10 ani îndărăt cu activitatea ei. Bine-i așa? Cerem, să se publice socotelile banilor prin gazete, ca să vadă lumea, că în fruntea societății sunt ömeni cinstiți și că nu se face mătrășelă cu nici o lițca.

Flor Carp.

Convocări.

Pe 10 August st. n.: sunt convocate: Adunarea gen. a desp. al XXVI al Asoc. trans. în *Reghinul șesesc*, și Adunarea generală a „Despărțământului VIII Deva“ al Asoc. trans. în *Dobra*.

Pe 22 August n.: — Adunarea gen. a despărț. XIII (*Abrud*) al Asoc. trans. în *Câmpeni*.

Pe öiva de 27 și 28 August st. n. este convocată adunarea generală a „Asociațiunii transilvane pentru literatura rom. și cultura poporului român“ în *Mediaș*.

La toate aceste adunări Românii sunt invitați a lua parte în număr cât de mare.

A P E L

cătră preoții și învățătorii români din jurul Mediașului.

Stimate Domnule și Frate! Fruntașii români, pionerii culturii și literaturii poporului român, cari astăđi conduc destinele Asociațiunii Transilvane, însuflețiți cu tărie de o inimă nobilă, ca lumina Asociațiunii să se reverse peste fiil neamului nostru în toate unghiurile patriei: în adunarea generală a Asociațiunii din anul trecut ținută la Lugosiu au primit cu dragoste invitarea noastră, ca în anul dragut Asociațiunea transilvană să-și țină adunarea sa generală la noi în Mediaș în öilele 27 și 28 August st. n. la Sf. Mărie-mare.

Acum e timpul binevenit, ca nu numai invitorii, dér în general toți Românii din Mediaș și jur, inteligență și popor, să dăm doveđi, că ne scim face vrednici de încrederea, ce fruntașii națiunii noastre au aședat în noi.

Să dovedim, că cu abnegațiune și dragoste, cu bunăvoință și jertfe voim și vom și puté și sci primi Asociațiunea la noi în Mediaș, în acest loc până acum cam uitat și nebăgat în sémă, și aducënd o mică jertfă pe sântul ei altar, vom adauge și noi o petricică la măręta clădire a Asociațiunii, menită de vrednicii ei întemeietori pentru promovarea culturii și literaturii fiilor neamului nostru.

Avea pör ca din poveste,
Ca și care nu mai este,
Auriu, mai lung, mai des
Decât grăul cel pe șes.
Cu vii ochi de viorele
Mai frumoși ca ori-ce stele,
Cu obraz furat din florî
Dela crinî dela bujori,
C'ö guriță mică, dulce
Ce de țî-ar zimbi te-ar duce
Prin locuri ne mai umblate
Numai s'ai de-al ei ris parte.
Imbrăcată de minune,
Cu haină ce nu se pune
Nici pe fete împărătesci,
Nici pe öine din povești;
Albă, d'albă, arginție,
Cu micî stele aurie,
Și cu solđi ca cei de pesce
Ce vederea țî-o răpesce.
C'un vél lung, alb, de mătasă
Ce-l țineau în mână öini șesă,
Ca se n'ajungă pe jos,
Căci era de tot frumos,
Brodă cu rađe de sörö,
Șpalat în miros de flöre.
Er frumoșă-i diademă

Ca cea din urmă emblemă,
Fü din florî prea prețuite
De ängerî din ceriu răpöte.
— Cu conductul ei voios
Iși urma drumul frumos,
Din öori d'albe până 'n sëră
Când mergeau înapoi iëră,
La căruța ce rămase
Lângă lac unde-o lăsase.
In căruța se suiau
Și ér în lac coborïau...

II.

Intr'ö d'albă diminéță,
Pe ö colină, ou tristéță
Cântă 'n fluer un păstor,
O doină tristă de dor.
Éră Dina öinelor,
Auđind cântul d'amor,
De nimeni neobservată
La colină se arată,
Și privesce 'n reverie,
Pötrunsă de bucurie,
Cel păstor frumos și blând
Cum din fluer suspinând,
Deplăngea un vis plăcut,
Ce în nöpte l'a avut,

Și-apoi și ea'n duioșie
Scăpă lacrimi arginție
Pe sub genele-i smerite,
Din frumösele-i orbite,
Făr' de-a soi că de ce öre
Plănge, când nimic n'ö döre;
Căci ea pân' aci 'nviéță
Nu mai sciü de tristéță,
Căci atunci întâia-dată
Să vedü și ea că-i fată,
Cu inimioră curată,
Ce-i părea că-i sdruncinată
De-ö durere mult cumplită,
Și-și părea nefericită,
Trăind singură 'ntr'ö lume
Făr' ajutor fără nume,
Neputându-și da nici sémă,
Cine-i ea, cine-i tü mamă;
Căci ea pân'aci trăi
Făr' de simț, făr' de-a iubi
Ne sciind că pe pământ
Și feți frumoși încă sunt
Er în urmă 'n cetinel
Se sui pe colnicel,
Și c'ö rară istețime,
Neobservată de nime
Când el doina și-ö sfërși

Ea lângă el se ivi.
Păstorul de loc ce-o vede
Sare de pe érba verde,
Și chiar ca la ö regină
Înainte ei se 'nchină;
Ea-i öise: „spunemi, färtate,
Cin estî? Ce-ți faci pöcate! —
De imî turburi buna pace.
Au nu scii, că ce nu-ți place,
Ție, altuia nu-i face?!
N'ai gândit tu, vai te tine,
Că de-acolo — éă veđi bine. —
Din Onceasa cea spurcată
Ö demonă necurată
Pändesce cu öi ce nöpte,
Făurind planuri de mörte
Pentru toți pe căți i-ar sci
Că cutéză-a-se iubi?...
Păstorul cu umilintă
Asculta a ei cäință
Și apoi cu glas pötruns
Ii dete acest răspuns:
„Cine sunt? Ce vreau aici?!
Vrei să scii, Dina ferice?!
Sunt păstor, băet orfan
Ađi e al șeptelea an
De când cu-aceste öițe

De aceea, iubite Domnule și Frate, ne adresăm către Domnia-Ta și din inimă te rugăm ca:

1. Să stăruiești cu însuflețire în cercul D-Tale de activitate, ca să câștigi cât de mulți membri ordinari cu câte 5 fl. v. a. eventual ajutători cu câte 1 fl., séu, decât vom fi așa de fericiți, și membri fondatori ori pe viață pentru scumpa noastră Asociațiune.

2. Dela cei ce se vor înscrie ca membri de una din categoriile arătate sub punctul prim, să încasezi taxele și să-i consemnezi în o listă, pe carea cu ocaziunea ședinței prime a Asociațiunii, vei binevoi a-o preda, dimpreună cu taxele, cassarului nostru domnului *Alexandru Suciu*, învățător în Mediaș; ca așa dela toți din Mediaș și jur să se pôtă compune o listă generală, ca cu acea ocaziune pe toți membrii din Mediaș și jur dimpreună cu obolul marinimos, să-i putem prezenta de-odată adunării generale, și prin această să dovedim, că deși suntem puțin, putem și noi contribui la tesaurul nobil, care e merit să dea avânt și să promoveze intențiunea nobilă a culturii și literaturii poporului român.

Să dovedim, că aici în centrul Transilvaniei încă are națiunea noastră fi, cari deși impresurați de multe vitregități ale sorții, doresc și voesc a sprijini cauza sănătă a Asociațiunii.

De aceea te rugăm, stimate și iubite frate, ca nu numai să îndemni și să însuflețesci pe cei din giurul D-Tale a se face membri; dér să stăruiești tot-odată, ca pe ziua de *27 August st. n.* să participe aici în Mediaș cât mai mult popor, bărbați, femei, jun și june, îmbrăcați în vestimente de serbătoare; cari să fiă prezenți atât la adunarea generală, cât mai vârtos în aceeași și la orele 10 a. m. la primirea comitetului central al Asociațiunii la gara Mediașului.

Nici-odată nu am apelat cu atâta căldură la bunăvoința D-Tale, ca acum, sperăm și suntem convinși, că în așteptarea noastră nu ne vom înșela.

Mediaș, 17 (29) Iulie 1897.

Ioan Moldovan, protopop greco-catolic.
Romul Mircea, protopresbiter gr.-or.

Literatură.

Următoarele cărți nouă se pot procura prin Administrația fôiei noastre:

Carte de cetire pentru anii din urmă ai școlilor populare și de repetițiune de Dom. *Dogariu* și *Nicolau Pilișia*. Prețul broșurat 70 cr., legat 85 cr. (10 cr. porto).

Manual de limba germană pentru școlile pop. și capitale rom. de I. *Dorca*. Prețul legat 30 cr.

Geografia Ungariei și elementele din geografia generală pentru școlile populare de Dr. *Nicolau Pop*. Prețul 25 cr.

Istoria Ungariei și elem. din ist. generală pentru școlile popor. de Dr. *Nicolau Pop*. Prețul 20 cr.

Aritmetica pentru școlile populare de F. E. *Lurtz*, partea I 20 cr., a II-a 35, a III-a 50 și a IV-a 90 cr.

Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală, pentru școlile populare de *Silvestru Moldovan* profesor. Prețul 20 cr.

Dicționar rom.-german de *Theochar Alexi*. Prețul 1 fl. 80 cr. și *german-român* de același autor, prețul 1 fl. 50 (cr. 15 cr. porto).

Carte de cetire pentru școlile primare române de *Georgiu Zaharia*, învățător. Partea I pentru anul al 3-lea de școlă, costă 24 cr. Partea a II pentru anul al 4-lea de școlă. Prețul 28 cr.

Aritmetica, exerciții practice cu numerii dela 1—100 după sistemul decadic pentru începătorii din anul I și II de școlă de Dom. *Dogariu* și *Ión Dariu*, învățători. Partea I 30 cr. — Partea a II: Exerciții practice cu numerii dela 1—1000 după sist. decadic. Prețul 20 cr. — Partea a III-a dela 1 până la numerii 10,000,000 costă 30 cr.

Aritmetica. Exerciții practice cu frângerile decimale și vulgare. Raportele și proporțiunile. Regula de trei simplă și compusă. Calculul procentelor, rabatelor și al intereselor. Regula societății simplă și compusă. Calculul alegațiunii, al suprafețelor și al volumelor cubice. Pentru anii din urmă ai școlii primare de *Ión Dariu*, învățător. Prețul 45 cr.

Geografia pentru școlile populare rom. de *Făgărășan* și *S. Moldovan* prof. Prețul legat 30 cr.

Economia câmpului și grădinaritul pentru școlile populare de *George Moianu*, învățător. Prețul 25 cr.

Manual de agricultura rațională (Agrologia) de Dr. *G. Maior*. Cea mai bună și mai bogată carte economică apărută la noi până acum. 524 pag. format mare cu 217 fig. Prețul 2 fl. 50 cr. (Trimis prin postă recomandat 2 fl. 75 cr.)

In Viltóre, novele și impresii, de cunoscutul scriitor *A. Vlahuță*. Prețul 65 cr. (trimis francat.)

Dicționar universal al limbei române de L. *Șineanu*, Prețul 3 fl. 75 cr. (Trimis recomandat prin postă 4 fl.)

Exercițiile gimnastice în școlile elementare române de *Iosif Aron*. Prețul 15 cr. (plus 2 cr. porto.)

Săpătorul de bani, comedie în trei acte localizată de *Antaniu Popp*. Prețul 12 cr. (2 porto.)

Lilice dela Pind, poesii macedonene originale și daco-române de *Petru Vulcan*. Un volum elegant, cu învălitoare ilustrată

și tipărit pe hârtia de lux. Prețul 1 fl (trimis francat.)

Curs complet de corespondența comercială de *I. C. Panțu*, prof. în Brașov. E o carte de mare folos pentru toți cârți au legături comerciale. În ea se arată prin reguli și exemple, cum sunt a se face tot felul de scrisori. de care are lipsă un neguțător, un funcționar de bancă etc. Un exemplar: 1 fl. 60 cr. (pentru România 4 lei).

Tôte aceste cărți se pot procura prin administrația „Gazetei Transilvaniei”, de-a dreptul și fără nici o întârziere. La comanda mai mară se dă rabat. La prețul fii-cărei cărți este a se adătura și 5 cr. porto.

*

„Biografia lui Avram Iancu”, o prețioasă carte scrisă de d-l *Iosif Sterca Suluțiu de Cărpeneș*, conținând și trei portrete, între cari Iancu călare în fruntea Motilor. Cartea se află de vânzare la *Comitetul Asociațiunii transilvane* în Sibiu și costă 50 cr., (trimis prin postă 55 cr.) Pentru România 2 lei. Tôte exemplarele tipărite au fost dăruite de d-l autor Asociațiunii transilvane, pentru crearea unui fond, care va purta numele „Avram Iancu”.

ULTIME SCIRI.

Strigoniu, 6 August (séra). *Dunărea a rupt digurile și a rășbit cu mare putere în oraș.* Miliția și-a încordat tôte puterile, dér a ostenit așa de mult, încât n'a mai putut continua lucrarea. O catastrofă se așteptă. *Panica e mare.*

Raab, 6 August. *Orașul e amenințat.* Multe sate din jur sunt deja sub apă.

Rusciuc, 6 August. Pe timpul când a sosit prințul Bulgariei, a esplodată în suburbii un turn de praf; 150 persoane au fost omorâte și vre-o 200 rănite.

EDUCAȚIUNE.

Defectele școlărilor și coregerea lor.

II.

Superficialitatea.

Omul tiner, în genere, este inclinat, în mod natural, a-și termina lucrarea, ce o are de făcut, cât se pôte de iute. Școlarul dotat de natură cu pătundere repede apare ca unul, care învață tôte bine și temeinic. Dér când se ivesce ocaziunea să pună în practică ceea ce a învățat, ori când trece câțva timp peste ceea-ce a învățat, atunci se vede, că aceea ce a învățat n'a devenit adevărată proprietate, care să dăinuască. Profesorul trebuie să deprindă pe școlar a lucra încet, cu răbdare, a pătunde ceea ce studiază. Sondând pe șco-

lar prin diferite întrebări asupra obiectului ori lucrării, se înlătură defectul ce-l au unii școlari de a căuta să ajungă repede la un rezultat, care pôte să producă în cele mai multe casuri efect asupra celor cari ascultă, dér nu și asupra celor cari pun întrebări. Negreșit, că nu se pôte ajunge scopul dorit cu fii-care școlar singuratic, ca adevă să pătundă fii-care, tot-deuna, obiectul bine și clar; dér tot-deuna trebuie să se cêră profesorului a mânu cu siguranță metoda de a înlătura cât mai mult defectul superficialității.

Înainte de tôte școlarul superficial trebuie ținut atent în timpul cursului, pentru ca să-și întărească cunoscințele superficiale. Pedagogul conștientos nu trebuie să se turbure de imputarea ce i-s'ar face, că prea migălesce lucrările, că prea se légă de tôte mărunișurile, ori că e prea aspru; din contră îndeplinesce o binefacere neprețuită, făcând pe școlar să fii în tôte actele sale punctual, corect, sigur și om de încredere.

Cu defectul superficialității nici un om nu pôte produce ceva deosebit, lumea nu suferă de lipsa ăstui-fel de omeni, cari judecă tôte cu ușurință și sunt nestatornici în judecățile lor. Numai omul nesuperficial judecă lucrurile înțeleptesce pentru-că nu judecă unilateral, ci cuprinde cu jundecata sa dréptă și liniștită tôte însușirile și manifestațiunile singuratic ale lucrurilor. Profesorul, care îndrumază pe școlari a pătunde totul temeinic și omilateral, îi face cu minte și tocmai acesta e însușirea caracteristică a omului cult, precum superficialitatea e însușirea caracteristică a omului incult séu cu spoială de cultură.

Inchipuitul.

Școlarul inchipuit crede, că știe lucruri, pe cari în adevăr nu le știe. Îndată ce i-ai dovedit nesciința, își exprimă părerea, că trebuie să-l întrebă altfel, că a știut cu tôte acestea, și-i șoptesce une-ori colegului séu de-alături, ca să apară, că știe ceva. Unui astfel de școlar trebuie să-i dovedesci la fii-care ocaziune, că nu știe nimic și că se face ridicol, tocmai când pretinde că știe ceva. Inchipuirea e un defect, care greu se pôte stîrpi și care e foarte lățit. Omul neînchipuit se cunoșce pe sine, și cunoșcerea de sine e începutul înțelepciunii. Profesorul să-și dea silința a aduce pe școlar la cunoșcerea de sine. Când profesorul a isbit în această încercare, a pus pe școlar pe drum d'a se educa singur.

Școlarul sficios.

E o greșelă mare, a căuta să înlătură acest defect al școlarului prin a-l face de ris ori a-l desprețui. Din contră, școlarul sficios trebuie tratat cu blândețe, cât se pôte de domol, arătându-i, că față cu profesorul nu trebuie să fii cuprins de sfială ori de frică, ci numai de respect. Profe-

Âmbli munți, câmpii, pădurițe
Și-am fost pururea ferice;
Dér de când venii aice
Gândul meu ades pătunde
Prin adâncimi profunde
De unde prin visuri blânde
Născocesce-mi ține mândre,
Cu sinuri mici, ridicate,
Albe mândre și curate;
Dér' ca ađi nôte nicicând
Nu sciu să mai fi visând,
Un vis atât de plăcut
Ce'n aevea s'a făcut.
Te am visat așa cum ești,
Ca pe cele din povești;
Mândră, dragă și plăcută,
Ângeră neprefăcută.
Te iubesc, ba Dómne sînte
De-mi aduc bine aminte
Par'că te-am chiar sărutat,
Ba dór' ne-am și cununat,
Și-am trăit țile ferice
Lângă oi în munte — aice.
Dér când visul mi-a sburat
Și din somn m'am deșteptat,
M'am simțit nefericit,
Și, ca să-mi trecă de urit

Imi luai fluierul meu,
Și te deplânsei mereu,
Din d'albă și pân'acum
Ce mi-te iviși în drum".
— Atunci țina cea frumoasă
Îi răspunde drăgăstosă:
„Răsplată visului têu
Să fii amorul meu".
Și-apoi prin zimbetul lor
Se viri micul amor
În inimă l'a amândoi,
Și uită de-ori ce nevoi
Cu foc se îmbrățișară
Și dulce se sărutară.
Dér atunci din depărtare,
Din Onceasa cu turbare
O demonă încrunțată,
Cu ochi roșii, ca turbată,
Năvălit'a peste ei:
— „Stați! — le țise ea — pe loc,
Căci de nu, de vii în foc
Vă arunc pe amândoi
Netrebnicii copii de voi!"
Și-apoi pe-amândoi de-odată
C'o vergéuă fermecată
Îi atinse. Éra ei
Chiar ca doi blândi melușei

Ce stau gata spre junghiare
Așteptau cu nfiurare
Judecata blăstemată.
Tinerelul blând păstor
Fii aruncat într'un nor,
Ér de-acolo jos în mare
D'unde nu mai e scăpare.
Ținei ea îi țise — așa:
„Nu-i nimic cum omul vrea,
„Te n'buibași în fericiere
„Și 'n amor chiar peste fire,
„Deși ai știut prea bine
„Că-s contrar la ori și cine
„Ce se simte fericit
„Când iubesc și-i iubit.
„Pe el îl veđu-și perind;
„Tu de-acuma până când
„Sórele n'o să răsără
„Năve-apune de cu séră,
„Și până ce-al têu iubit
„Înapoi n'ar fi venit,
„Să fii peatră vorbitóre
„Pălită de sfântul sóre;
„Ér vorba ce-i ađi
„Intrăit napoi o ții,
„Cu glas trist și năcăjit,
„Ca și acei ce s'au iubit

„Cu amor împrumutat,
„Și sórtea nu i-a lăsat
„S'ajungă la fericiere
„Prin plăcerea de iubire". —
Ér când cu vergéua iară
O lovi de-a doua-óra.
Din țina mândră de-odată
Se făcú stâncă de pētră
Pălită de mândrul sóre
C'o peșteră grăitóre,
În care omul ori-când,
De-și va spune al séu gând
Ea'n tréit l'a repeta
C'asa-i fii judecata.
Ér cel ce nu vré să cređă,
Mergă și el ca să vadă,
Căci colo în depărtare,
Pe cel munte 'nalt și mare
Se zăresce-o arătare
Ca o stâncă îndesată,
Pân' la ceruri ridicate,
Bătută de ploii și sóre,
— Ca să vadă dreptu-i óre,
Că e „pētra grăitóre"?!

Chiuag.

Antoni Popp.

sorul mai trebuie să facă atenți pe acei școlari, cari iau în ris pe colegul lor sfios, că nu e cuviincios a se purta astfel, ci din contră să fie delicat cu el. O urmare a sfiriei este perplexitatea său zăpăcila. Deci trebuie să procedă profesorul cu precauțiune, deore-ce de cele mai multe ori zăpăcila celui sfios isvorește din credința, că n'a învățat lecțiunea destul de bine ori că ar fi săvârșit ceva necuviincios. Școlarul, care simte delicatetea profesorului, începe a judeca liniștit și cu recunoștință își va aduce tot-deuna aminte de dânsul.

Bădărănia.

Unii oameni sunt dela natură bădărani în mișcările și în atitudinea lor, în vorbire și în răspunsurile lor. Une-ori bădărănia e rezultatul creșterii în casă. Școlarii bădărani profesorul trebuie să le arate, că acest defect le întunecă calitățile cele bune și le fac fără valoare. Să le dea ca exemplu copii bine crescuți, să le dovedească, că bădărănia, fiă ea manifestată în mișcare, în vorbe, ori chiar în fapte, este un semn caracteristic al unei inimii brutale și necultivate. Se pot exprima adevăratele cele mai crude într-o formă cuviincioasă, pe când o vorbă aspră și bădărănă, cu ori cât de bună intențiune s'ar exprima, vatemă. Acest defect ușor se poate îndrepta, decât observațiunile profesorului nu sunt batjocoritoare. Școlarul, care nu s'a putut desbăra în tinerețe de deprinderile sale bădărane, ca om matur va întâmpina numai batjocură și dispreț.

Pretențiosul.

E o clasă de oameni, cari pretind a avea tot-deuna dreptate. Față cu asemenea oameni, cari își strică foarte mult, nu ești tot-deuna dispus a-le arăta rătăcirile său, decât cu toate acestea faci acest lucru, te espui unor scene neplăcute, ori în cel mai bun caz nu ajungi la nici un rezultat cu încercările de a-i îndrepta. Față cu școlari de felul acestor oameni, profesorul se nu arate slăbiciune, să caute a domina pe școlar cu putere morală. E de dorit, ca școlarul să i-se imprime convingerea, că poate greși. În școlă se ivesc nenumărate ocașuni pentru acesta, profesorul să le scie folosi.

Nesimțitorul.

Sunt copii, cari sunt nesimțitori nu numai față cu observațiunile ce li-se fac, der și față cu pedepsele ce li-se aplică. Fiă că crescătorii, cum sunt părinții ori dascălii, fac copilului observații pentru ori-ce mișcare nevinovată, fiă că li promit răsplată și nu o îndeplinesc, fiă că-i amenință cu pedepse ce nu se execută, și una și alta timpesc simțul școlarului, și mai ales simțământul de onoare și de îndeplinire a datorinței sale. Ținuta profesorului trebuie să fiă a face pe școlar independent de laudă și dojană, să pricepă a face pe școlar să-și îndeplinească datorințele sale fără pedepsă. Negreșit, pentru a ajunge aci, se nu scuze prea ușor lenevia, să facă pe școlar a înțelege, că dojana e urmarea păcătuirii lui, er pe cel ce-și împlinesc datorința să-l trateze cu bună-voință.

Câteva cuvinte despre pomenile la poporul nostru.

(Fine).

Mare pagubă materială aduc în poporul nostru pomenile cele multe și fără nici o socotelă; căci decât am aduna banii, ce se dă pe rachiu, ce se beau într-o comună pe la pomeni, și decât acei bani i-ar întrebuița poporul nostru spre scopuri culturale; cum ar fi de exemplu spre a-și înfrumuseța școlă și biserica, spre a forma bibliotecii populare în sate, ca să aibă să cetască cărți folositoare, cum și spre a face munca câmpului mai rațională, a îngriji de vite mai bine, și alte multe lucruri atât de necesare poporului nostru: atunci ar fi mult mai mari pomenile și și-ar ave scopul lor; căci se credeți, că banii, ce se cheltuesc cu facerea pomenilor zadarnice, urcă la o sumă

foarte mare, care se consumă fără nici un folos, ba chiar spre stricăciunea poporului, pe când cu acei bani tare mult bine s'ar pute face poporului românesc.

Tote aceste pagube, arată foarte invederat, cât de neapărată este datoria preoției noastre de a reduce pomenile la adevăratele lor idei primitive, la adevăratele idei creștine, căci așa, precum sunt astăzi, sunt mai mult nise pomeni păgănesci, decât creștinesci. Datoria unui popor, ce tinde spre cultură și civilizațiune, este ca mai întâiu de toate să depărteze din prejurul său tot ce este periculos moralității, religiunii și bunăstării lui materiale; și ce este mai periculos în toate aceste trei direcțiuni, decât pomenile cum se fac astăzi? Mai întâiu de toate, datoria preoției este, ca să instrueze poporul, ce i s'a dat spre conducere, în însemnătatea dogmatică și morală a pomenilor; să-le arete, că la aceste pomeni sunt obligați numai cei ce în adevăr au de unde, fără ca să simtă lipsa; apoi să le arate, că de aceste pomeni au să se bucure numai cei săraci în adevăr, er nu satul întreg și dela toate pomenile să lipsescă rachiul și să fiă mare cumpătare.

Ar fi foarte frumos, când în loc de pomenile cele pline de rachiu, s'ar deprinde poporul a contribui, ca pomană pentru sufletul morților, le vre-o instituțiune ore-care bisericăscă, culturală sau de binefacere; așa ca pomenile să devie un mijloc ore-care de înaintare în cultura religioasă-morală. Câte folose nu ar simți atunci poporul nostru pe urma acestor adevărate pomeni creștinesci, la care țintesc idea omenescă.

Prof. Dr. Elefterescu.

P O V E T E.

Mörte sigură cloșanilor și șorecilor. — Doi bărbați plugari demni de totă credința m'a asigurat, că o mulțime ne mai pomenită de șoreci rod tot ce află de mâncare pe câmp; grâu, secară, orz, până și mazărichia necosită și verde de pe câmp.

Multe și felurite sunt mijlocele, cu cari s'au încercat agronomii a stărpi și ucide acești grețoși oșpeți ai lor și ai orășenilor. Eu am folosit unul, care e practic și sigur.

Luati câte bucăți aflați de sticle sparte, pisățile bine și mărunț, ca sarea în morsariu (piuliță), — amestecați această făină de sticlă cu o mână două de brânză ordinară, chiar stricată și iute, de nu o mai puteți mânca, — și puneți pe unde umblă, rod și strică aceste animalcule ici—colo în câte-o găoțe de ou aședată pe vre-o lespede, cărămidă sau achiă mai lată, potrivit cu mulțimea guzilor, chițoranilor, și șorecilor, și fiți incredințați, că în 3—4 zile scăpați de ei.

Păziți însă se nu ajungă la ele câinii, pisicele, găinile, curcile și orice pasere, de care ne bucurăm la casă și la masă.

Axentie Severu.

Cartofii buni se cunosc de pe cōja lucie ce o au. Cartofii de colōre roșie închisă cu o cōje scortșosă sunt mai buni pentru a se mesteca cu făină de grâu. Pentru salată se folosce cartofii cei mai mici, de colōre gălbue, a căror cōjă nu crepă când se fierb.

Castraveții buni trebuie să aibă o colōre verde, nepătată și să fiă frageți așa, ca la cea mai mică îndoitură să se rupă. Mieșul să fiă alb străvêdșcios și să n'aibă gust

amar. Soiul castraveților albi e foarte gingaș; acești castraveți însă sunt mai buni pentru salată.

Făina. Când omul cumpără făină, lucrul principal este să caute, ca ea să fiă uscată. Făina umedă are un miros înădușor și un gust acriu. Să ia o mână de făină, se stringe în pumni și se pune pe masă; decât făina rămâne așa astrinsă pe masă e semn, că e bună decât, însă se împrăstie, făina e stricată.

MULTE ȘI DE TOATE.

„Frumoșă regină Darinca“.

„La bella regina Darinca“ astfel se cheama princessa Muntenegrului, care a murit mai anii trecuți. Princessa la mörtea sa era de 54 de ani, și de când era de 32 de ani „la bella regina Darinca“ jălea pe soțul ei, pe prințul Danilo, care la 1860 muri la Cattaro în brațele ei, fiind sinucis de un supus al său, pe al cărui frate l'a fost osândit el la mörte.

Despre mörtea prea timpuriă a prințului Danilo, locuitorii muntenegrini istoricesc următoarele:

Scurt timp după încheierea căsătoriei prințului Danilo cu frumoșă Darinca, femele muntenegrene au osut un steag pentru barbați, cari s'au dus să lupte contra Turcilor. Pe steag se putea vedé chipul „frumoșei Darinca“, er răsboinicii muntenegrini îngeunehiară înainte lui strigând: „Tu se ne ni patrōna nōstră în răsboiul stănu!“

În lupta dela Grabova trei glōnțe nemerira stégul Muntenegrinilor, și anume un glōnț nimeri chipul prințesei în frunte, al doilea în inimă și al treilea nimeri degetul, pe care s'afia inelul de logodnă.

Preoți și femeile bătrăne muntenegrene tēlcuira îndată această ca un semn rău, qicēnd, că marele prințpe Danilo va avé o mörte prea timpuriă. Puțini ani după acesta, profeția lor tristă se și împlini.

Un om — privighitōre.

În Paris se află un om cu numele Charles Richon de-o profesiune de tot curioasă. Richon ori și unde se subscrie: „Charles Richon, imitator de privighitōre pentru grădini și salōne“. Richon în timpul verei are un câștig foarte bun după măestria sa.

În Paris un cetățen bogat, cere posesede o grădină cam de 12 metri, arangeză o masă pentru oșpeții săi, Richon se ascunde în grădina printre tufe și de-aci delecteză pe oșpeți cu cântul său frumos de privighitōre. Pentru concertele de privighitōre ale lui Richon se ia un preț de intrare foarte mare, așa că cu ceea ce câștigă peste vară omul-privighitōre poate liniștit să trăescă peste ernă în Nizza, ca să se întrămizeze.

O anecdotă interesantă.

Pe timpul când Napoleon III era să ajungă împērat, tusea unui general al lui fū cauza unei mari vērșări de sânge. Anume generalul Saint Arnaud fū incredințat pe-atunci cu conducerea operațiunilor militare, el însă nu voia toamă să fiă singur responsabil, decât miliția va pușca asupra poporului răscolit, deorece nu era toamă sigur despre reușita întreprinderii sale îndrăznețe. Când se apropiă momentul hotărîtor și poporul năvălea asupra miliției, comandantii trupelor trimiseră un oficer la generalul Saint Arnaud, care era comandant suprem, să-l întrebe, oă ore să puse miliția asupra maselor de popor, ori e se retragă? Din nefericire, toamă când oficerul trimis sosi la Saint Arnaud ca să-i cēra poruncă, acesta era chinut de o tuse vehementă. După ce tusea mai încetă generalul qise: „Ma sacree toux!“ (Blastamata asta de tuse!). Oficerul gāndi, oă generalul l'a priceput și i-a răspuns la întrebare, și tacēnd se depărtă din cabinetul lui St. Arnaud.

Sosind oficerul înapoi la trupe, comandantii îl întrebă ce poruncă a adus; el qise: „Singurile cuvinte, ce le-a qis Escelenta sa d-l general sunt: „Massacrez tous!“ (Omoriți pe toți!).

Porunca fū executată, și sute de oameni cădură loviți de glōnțele și baionetele soldaților, din cauza acestei neînțelegeri, priu schimbarea înțelesului cuvintelor rostite de general.

Căendarul săptămānei.

IULIE. are 31 zile. CUPTOR.

Zilele	Căend. Iul. v.	Căend. Gregor.
Dum.	27 † S. m. Pant.	8 Ciriac.
Lun.	28 Ap. Proch. și N.	9 M. Roman
Mărt.	29 S. m. Calinic	10 Lurențiu.
Mer.	30 S. ap Sila și Silv.	11 Herman.
Joi	31 S. și d. Eudoch.	12 Clara.
Vin.	1 Aug. Desg. sf. †	13 Cassian
Săm.	2 Ad. most. s. Stef.	14 Eusebius

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 6 August st. n. 1897.

Măsura seu greutatea	Calitatea.	Valuta austr.	
		fl.	cr.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	10	20
"	Grâu mijlociu . . .	9	60
"	Grâu mai slab . . .	8	50
"	Grâu mestecat . . .	5	20
"	Secară frumoșă . . .	5	—
"	Secară mijlocie . . .	4	80
"	Orz frumos . . .	4	50
"	Orz mijlociu . . .	3	70
"	Ovș frumos . . .	3	—
"	Ovș mijlociu . . .	2	60
"	Cucuruz . . .	4	—
"	Mălaiu . . .	5	—
"	Mazăre . . .	6	—
"	Linte . . .	12	50
"	Fasole . . .	6	50
"	Sēmēnță de in . . .	7	50
"	Sēmēnță de cânepă .	6	—
"	Cartofi . . .	1	40
"	Măzărliche . . .	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	45
"	Carne de porc . . .	—	53
"	Carne de berbec . . .	—	32
100 kil.	Seu de vită prospăt	71	—
"	Seu de vită topit	22	—

Cursul losurilor private

din 4 August 1897

	comp.	viat.
Basilia	680	730
Credit	20075	20225
Clary 40 fl. m. c.	62	64
Navig. pe Dunăre	147	153
Inbruck	27.75	28.75
Krakau	27.75	28.75
Laibach	22.25	23.25
Buda	62	63.50
Palfy	61.50	62.50
Crucea roșie austr.	19.75	20.75
do ang.	10.25	11.25
do ital.	26	27
Rudolf	26.50	27.50
Salm	72.50	73.50
Salzburg	26.75	27.75
St. Genois	78.40	79.50
Stanislan	43	45
Triestina 4 1/2%	149.40	153
do 4%	68	72
Waldstein	59	61
do de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4%	—	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 August 1897.

Renta ung. de aur 4%	122.70
Renta de corōne ung. 4%	100.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	122.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonuri raurale ungare 4%	98.—
Bonuri rurale croate-slavone . . .	98.—
Imprum. ung. cu premiu . . .	154.15
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	141.—
Renta de hârtie austr.	102.15
Renta de argint austr.	102.25
Renta de aur austr.	123.30
Losuri din 1860	146.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară.	948.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	401.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	369.—
Napoleonori	9.52
Mărfi imperiale germane	58.56
London vista	119.45
Paris vista	47.60
Rente de corōne austr. 4%	101.35
Note italiene	45.25

Cursul pieței Brașov.

Din 7 August 1897.

Banota rom. Camp.	9.46	Vënd.	9.48
Argint român. Camp.	9.42	Vënd.	5.45
Napoleon d'or. C mp.	9.49	Vënd.	9.51
Galbeni Camp.	5.62	Vënd.	5.67
Ruble Rusescl Camp.	126.—	Vënd.	—
Mărci gemane Camp.	58.20	Vënd.	—
Lire turcescl Camp.	10.60	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Bursa de București

din 4 August n. 1897.

Valori	Do- banda	Scad. cup.	Cu ban gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Ocl.	102 1/2
Renta amortisabilă	5%	" "	100 3/4
" " (Impr. 1892 . . .)	5%	Ian.-Iul.	99 3/4
" " din 1893	5%	" "	99 3/4
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Ocl.	95 1/2
" " (Impr. de 32 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	88 1/2
" " (Impr. de 50 mil.	4%	" "	89 1/4
" " (Impr. de 274 m. 1890	4%	" "	93 1/2
" " (Impr. de 45 m. 1891	4%	" "	89 1/4
" " (Im. de 120 iul. 1894	4%	" "	89 1/4
" " (Im. de 90 mil. 1896	4%	" "	89.—
Oblig. de Stat. (Conv. rurale).	6%	Mai.-Nov.	102.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 800	10	" "	—
Oblig. comunei București 1888	5%	Ian.-Iul.	96 3/4
" " din 1884	5%	Mai.-Nov.	—
" " din 1888	5%	Ian.-Dec.	—
" " din 1890	5%	Mai.-Nov.	97 1/2
Scrisuri fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	96.—
" " urbane București	6%	" "	—
" " " Iași . . .	5%	" "	91 3/8
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	88 3/8
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	1850
Banca agricolă	500	150 v.	383.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	413.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	460.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 90	250	" "	350.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	153.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. . .	100	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	" "	107.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—
" 2 em. u. d. 0	100	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 30 "	1000	" "	—
Societ. p. const. de Tramways	20	" "	—
20 franci aur	—	" "	—

SCOMPTURİ:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansuri pe efecte	6%	Petersburg	4 1/2%
Casa de Depuneri	5 1/2%	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3 1/2%
Viena	4.	Elveția	3 1/2%

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 4 August n. 1897.

Săminte	Calitatea per Hect.	Pretul per 100 chilogr.	dela	până
Grâu Bănățenesc	81	12.35	12.40	
Grâu dela Tisa	81	12.30	12.35	
Grâu de Pesta	81	12.35	12.40	
Grâu de Alba-regala	81	11.25	11.30	
Grâu de Bácska	81	10.80	10.85	
Grâu ung. de nord	81	—	—	

Săminte vechi ovl nouă	soiul	Calitatea per Hect.	Pretul per 100 chilogr.	dela	până
Săcară		70-72	8.80	8.85	
Orz	nutreț	60-62	5.80	6.50	
Orz	de vinars	62.64	—	—	
Orz	de bere	64.66	—	—	
Ovăș		39.41	5.90	6.40	
Cucuruz	bănăț.	75	—	—	
Cucuruz	altă soi	75	—	—	
Cucuruz	"	—	—	—	
Hîrișcă	"	—	—	—	

Produce div.	Soiul	Cursul	dela	până
Sem. de trif.	Luțernă uagur.	—	—	—
—	transilvană	—	—	—
—	bănățenă	—	—	—
—	roșiă	—	—	—
—	rafinat dupla	—	—	—
Oleu de rap.	dela Pesta	55.50	56.—	
Oleu de in	dela țără	—	—	
Uns. de porc	svântată	52.50	53.—	
Slămină	afumată	57.—	58.—	
Seu		—	—	
Prune	din Bosnia în buți	17.50	18.—	
"	din Serbia în saci	18.50	19.—	
Lictar	slavon nou	21.75	22.25	
"	bănățenesc	—	—	
"	din Ungaria	—	—	
Nucl	ungurescl	—	—	
Gogoși	sârbesci	—	—	
"	brută	—	—	
Miere	galbină strecurată	—	—	
Ceară	de Rosenau	—	—	
Spirt	brut	—	—	
"	Drojindie de spirt	—	—	

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nr. 9154 --1897.

PUBLICAȚIUNE!

Deoarece conspectele făcute de biorul statistic din Budapesta asupra acelor persoane, cari din 1867 încôce s'au distins cu cruce de merit de aur și argint seu cu titlu de consilier reg. au de a se rectifica, de aceea se invită toate acele persoane dinstinse cu astfel de decorațiuni seu titlu, cari locuiesc pe teritoriul acestui oraș, de a examina până în 20 August a. c. în biroul primarului aceste conspecte, dând cu aceea ocașiune datele receivere.

Brașov, 26 Iulie 1897.

1837,2—2. Magistratul orașenesc.

Nr. 11208 --1897.

Concurs!

Se escrie concurs pentru un post de practicant în concept la acest magistrat. **Leafa anuală 500 fl., 100 fl. bani de locuință și quinquenalele statutorice de câte 100 fl.**

Referitorile petițiunii, provădate cu atestat de moralitate, atestat asupra cunoșterii a celor 3 limbi ale patriei și cu documentele asupra absolvării studiilor de drept și științifice de stat, au de a se aşcerne până în 20 August a. c. la prânț 12 ore acestui magistrat.

Petenții au de a se deobliga la depunerea în decursul a 2 ani al examenului de stat științific.

Brașov, 26 Iulie 1897.

1338,2—2 Magistratul orașenesc.

Nr. 11463 --1897.

Publicațiune.

Din incidentul, că în timpul din urmă nu numai plantațiunile promenădiilor și a parcurilor, dără și cascada din jos de rezervarul cel mare și mai multe bănci și balustrade pe promenadă s'au stricat cu intențiune rea, de aceea se escrie pentru fiă-care cas un premiu de 10—50 fl., acelu care va fi în stare se arate pe un astfel de individ, care strică amintitele obiecte.

Tot cu această ocașiune se recomandă scutului cetățenilor și fiă-cărui om cult promenădiile și parcurile.

Brașov, 24 Iulie 1897.

1336,2—2 Magistratul orașenesc.

LICEUL „KAPRI“

sub direcțiunea d-lui

M. MUREȘIANU

Nr. 37, Strada Stirbei-Vodă, Nr. 37.

București.

Cursuri primare și secundare complete. Preparațiunii de bacalaureat, școala militară și școala de poduri și șosele. Reautorizat conform regulamentului, eliberază certificate valabile pentru bacalaureat, școala militară etc.

Cursurile încep la 1 Septemvre 1897, ér preparațiunile pentru corigenți la 20 August. Anul acesta am înființat pe lângă cele 4 clase liceale și cursul superior complet.

Dôamna Maria de Kapri, ca și mai înainte, se ocupă cu aceeași stăruință de copii încredințați acestui Institut, care mulțumită muncii sale oneste și neobosite a putut ajunge la buna sa reputațiune de astăzi.

Inscrierile pentru anul școlar 1897—98 se fac cu începere dela 15 August 1897 în toate zilele dela 9—12 a. m. și 2—6 p. m., în cancelaria Institutului Str. Stirbei-Vodă Nr. 37.

Prospecte se trimit gratuit la cerere.

Director:

Marius Mureșianu.

Concurs.

Pentru completarea postului de învățător-diriginte la școala comunală din Copăcel, Comitatul Făgărașului, cu termenul de 15 August a. c.

Emoluminte:

1. Salariul anual 300 fl. v. a. solvinđi în rate lunare anticipative de câte 25 fl. v. a. din fondul școlastic grănițeresc.

2. Cuartir liber în edificiul școlei.

3. Lemne focali și 1/4 jugăr grădină.

Doritorii de a ocupa acest post au de a-și subserne până la termenul indicat suplicele de împreună cu toate documentele recerute, la subserisul senat școlastic.

Copăcel, în 25 Iulie 1897.

1832,2—2.

Nr. 1424—1897.

PUBLICAȚIUNE.

În sensul §. 75 art. de lege XII din anul 1894 se provocă toți proprietarii, cari posed mai mult de 100 jugăre pe hotarul Brașovului, seu parte din jugăre pe hotarele comunelor vecine cu orașu, seu vre o proprietate îngrădită în extravilanu orașului respective grădină se declare în scris până în 15 August a. c. la oficiul primăriei, **dacă pe anul 1898 vor a ține pe sema lor un păzitor de câmp (jitar).**

Acei posesori, care își țin jitar propriu nu sunt obligați a contribui

la susținerea jitarilor orașului, dăr sunt obligați în sensul §. 77 a sus numitei legi pe jitarii calificați săi presente la Primăria spre a depune jurământ la cas contrar vor fi obligați se contribue la plata jitarilor orașului, cari vor păzi și proprietatea lor.

Brașov, 29 Iulie 1897.

1834,2—2

Alesius m. p.,
locțiitoru primarului.

Stofe veritabile din Brunn,

pentru Sesonul de Vară și Tômna.

Un Coupon de 3.10 metri lungime, complet pentru o garnitură de haine bărbătesei (roc, pantaloni și giletă) costă numai

- fl. 4.80 stofă bună
- fl. 6 — „ mai bună
- fl. 7.75 „ fină
- fl. 9. — „ mai fină
- fl. 10.50 „ foarte fină

Un coupon pentru haine de salon fl. 10.— Stofe de pardiseuri, loden pentru turisti, Kammgarn fin și alte postavuri, trimite cu prețurile fabricii depoul renumitei fabricii de postav

Siegel—imhof în Brunn.

— Mostre gratis și franco. —
— Garantă liferăția tocmai ca mostra. —

A comanda Stofe direct dela sus numită firmă este foarte avantajios în toate privințele; asortiment mare, prețuri fixe și ieftine, executare promptă și a comandelor mic etc. etc.
1184, 23—45

Hala de mărfuri din Brașov.
Societate cu garanță limitată.

Recomandă depositul **Mobile bogat asortat** și anume:
garnituri de salon, garnituri pentru odăi de mâncare și dormit, șifoniere, mese, divanuri, mobile de lemn încovoiat etc.

Mașini de fier, mare asortiment, lucrare foarte solid.

Covore, desenuri frumoșe și trainice.

Obiecte de strugărie, Etagere, Pulturi pentru note, jurnale, carnisă etc.

Plosci, pipe de buți, dopuri, perii și funărie.

Executare solidă cu prețuri moderate.

Localul de vânđare se află în podul bătușilor etagiul I.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA“ de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută, mai ales: **la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșcii udului și ale organelor respiratôre etc.**

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Brașov: strada Căldărarilor Nr. 68, în Sibiu, Sighișora și în Alba-Julia: la D-l I. B. Misselbacher sen., în Cluj: la Segesváry és társai, în Deva: la Balog Gyula, în Orestie: la Németh János.

Cu totă stima:

1025,90—100

Administrațiunea isvorului
„MATILDA.“

JOSEF GYÖRGY,
(comit. Háromszék). **Bodok.** (Transilvania).

Se caută

un agent pentru o societate de asigurarea vieții de rang prim (român), care se scie limba germană, cu plată fixă și provision.

Oterte a se adresa la administrația foiei noastre. 1839.2-2

Ape minerale din 1897

au sosit prospete și
să capătă în toate farmaciile
din Brașov, cu prețuri ieftine.

BĂILE HERCULANE (Mehadia). (Herkulesfürdő, Ungaria).

Stațiune de cale ferată. — Poșta și telegraf.

Renumite terme sulfuröse și sărate,
cu temperatură terestră de 55° C.

Inceputul sezonului la 1 Maiu.

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedeză și masagiu. — Băi electrice. — Hidroterapie. — Rendezvous internațional. — Situațiune admirabilă în valea romantică a Cernei. — Promenade și locuri de excursiune. — Climă favorabilă. — Situațiune scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi, Hôteliuri splendide. — Salon de cură. — Luminatiune electrică. — Musică proprie. — Orfeu, (Teatru Varietè).

Medici români.

Consultațiuni în toate limbile europene.

Iunctiune cu trenul Expres și Orient-Expres; dela Orșova cu năile dunărene.
Bilete cu prețuri reduse. Frecuența în anul 1896: preste 10,000.

Țiglele lui Ugron Gábor.

În fabrica de cărămidă și de țiglă din Székelyudvarhely,
a lui Ugron Gábor,

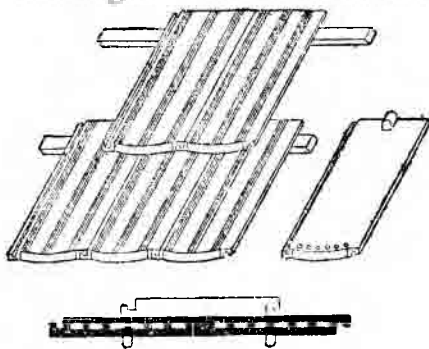
se pregătesc, cu ajutorul mașinilor lucrate, două feluri de țiglă:

1. Șindile de țiglă francez din lut; (țiglă brăzdată) în măsurile următoare: lățime 21 cm., lungime 40 cm., 15 bucăți acoperă un metru pătrat, într'un vagon în cap 4300—4500 bucăți. Să gătesc și jumătăți de țiglă, pe dreapta și pe stânga. — Prețul în Udvarhely: 1000 de bucăți, în vagon 24 fl.

Avantaje: țigla ce se cere spre acoperirea aceluiași teren e cu 30% mai ușoră decât ori-care altă țiglă. Lățuirea se face la distanță de 32 cm., prin urmare trebuie numai jumătate atâta lați, ca la alte țigle. Coperișul formeză un întreg, sub care nu pătrunde nici pióie, nici zăpadă; având din lăuntru 6 canale de aer nu e așa expusă la schimbările grabnice ale temperaturii; iarna ține acoperiș cald, vara răcoros.

2. Țiglă de țend, frământată cu mașini de lut de o calitate uniformă, cu următoarele mărimi: lungimea 40 cm., lățimea 17.5 cm., 34 bucăți acoperă un metru pătrat lățuirea se poate face la distanță de 18 cm., într'un vagon încep 6300 - 6600 bucăți. Prețul, în vagon, la stațiunea din Székelyudvarhely, 13 fl. mii.

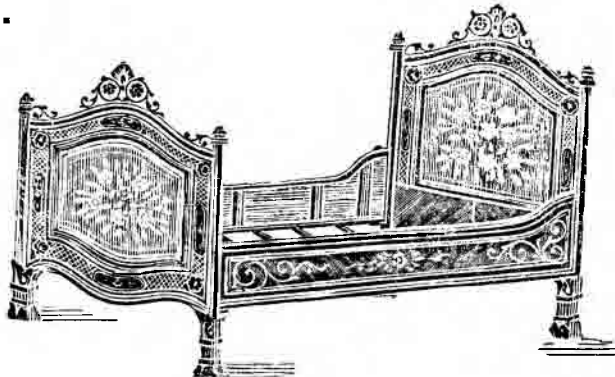
1341.1-3

Fabrică de mașini, mobile de fer și lacatușărie.

R. BERNHARDT & CIE

Recomandă depositul lor bine asortat de
mobile de fer, mobile pentru grădini și căruțe
de copii.

Asortiment mare, executat solid și frumos și cu
prețuri ieftine.

Instalațiuni de apă se execută solid și iute,
asemenea și ori și ce lucrări ce cad în resortul de
mașini, la clădiri lucrările de măsar, lăcătuș și
văpsitor, cu garanție pe termen îndelungat.

DEPOSIT: Strada Neagră Nr. 33.
FABRICA: Calea fabricii Nr. 6.

Lacatușărie pentru zidiri și mașini.

Instalații de gaz și conduct de apă.

ADOLF RESCH

Giuvaergiu

Brașov, Strada Porții Nr. 7.

ATELIER DE REPARATURI

pentru obiecte de aur, argint și bronz.

Confecțiune de giuvaere nouă cu iuvel,
cu prețuri moderate.

Gravuri, în aur, argint și alamă.

Polcală durabilă, în roșu și galbên auriu.

Polcală de argint, aramă și nichel pe cale electrică.

Cu distinsă stimă:

1279,1-2.

Adolf Resch,
Giuvaergiu, Strada porții 7.

Un lucrător și un învățacel pot afla loc imediat.

AVIS!

Pe hotarul comunei Sângeorgiu de Câmpia
se află de vândare 10 șire de fân,
dintre cari 3 de rit, și 7 de fenaț, cuprindând în total:
600 caré de fân neploiat,
pentru iernatul à 2000—2500 de Oi,
dimpună cu pășunat de toamnă și primăvară până
în 5 Maiu n. 1898.

Doritorii de-a cumpăra au a-se adresa la subscrisul:

LUDOVIC SIMON,
proprietar.

3-3

Sângeorgiu de Câmpie (p. u. Uzdi-Szt. Péter.)

Lucrări de legătorie de cărți.

Wilhelm Haydecker
legător de cărți, și lucrător de galanterii,
Brașov, Strada Porții Nr. 22.

Recomandă Onoratului public dela oraș și dela sate

Legătoria sa de cărți,

ce există de 14 ani cu cel mai bun renume și este
mult mărită și din nou arangiată cu 9 mașini di-
ferite.

Se efectuează toate lucrările ce cad în sfera legato-
riei de cărți, dela cea mai simplă carte de școală legată,
pâna la cea mai fină legătură de lux în piele, catifea, mă-
tase, pluș, pânză etc. executând cât se poate de bine și de
esact.

Având lucrători de toate speciile esecelent pregătiți,
acesta legătoria de cărți poate se esecute iute și foarte ieftin
tot ce se poate cugeta mai bun în aceste lucrări.

Lucrări de galanterii, passepartout, car-
tonage etc. în toate esecutiunile posibile.

Despărțământ deosebit pentru legarea cărților comerciale,
protocólelor pentru autorități și oficiilor comunale, cu un
personal anume instruit pentru acesta; cel mai durabil și
cel mai practic mod de legat.

Tipăresce inscripțiuni pe pantlici de cununii și la
stéguri etc.

WILHELM HAYDECKER,
legător de cărți,
Strada porții Nr. 22.

7-10

Strada porții Nr. 22